

El rei i les castanyes

Maria Carme Roca

Una vegada, ja fa una pila d'anys, en un reialme molt pobre, va viure un rei tossut i ximplet que es deia Roderic. Les terres d'aquell regne eren molt dolentes per al conreu i el bestiar també escassejava, però, malgrat tot, la gent no passava gana. La raó era perquè des de sempre el poble havia cuidat l'enorme extensió de castanyers que planava pels seus boscos. Quan arribava la tardor, tothom es posava molt content ja que sabia que amb les castanyes en tindrien per viure tot l'any.

La gent ho aprofitava tot d'aquells fruits. La base de la seva alimentació eren les castanyes. Feien un pa de castanyes boníssim que acompanyaven amb una deliciosa melmelada de castanyes; els pastissos de castanyes eren la delícia dels nens; i les àvies hi cuinaven uns rostits d'allò més bons.

Però la pega era que per molt bones que fossin les castanyes, aquestes els sortien per les orelles.

Cal dir però, que com que en tenien tantes, les venien als pobles de les rodalies per intercanviar-les per altres productes. Tanmateix, els veïns, també n'estaven tips, de castanyes, i en compraven molt poques. Tot i així, la gent, era feliç.

Qui més descontent estava d'aquella situació, era en Roderic, el rei.

—Què tenim avui per dinar? —preguntava cada dia.

En Roderic tenia l'esperança que, de tant en tant, algun súbdit aparegués amb un plat original i suculent que no fos de castanyes.

Ni de bon tros! Un bon àpat de castanyes l'esperava a la taula. Pobre Roderic!

El temps passava i en Roderic s'anava empipant i emmurriant.

—Ja n'estic fart, de tantes castanyes! Fins i tot m'està quedant cara de castanya!

Així que, un dia, com tocat per un mal aire, va decidir que ja n'hi havia prou d'aquell color marró, és a dir de castanyes i, va fer cridar el seu primer ministre.

—Majestat... —va saludar en Pau Pledeseny, el primer ministre, inclinant el cap.

Només de veure el rei i com que el coneixia, el ministre es va témer el pitjor.

—Pledeseny, pren nota! —va exclamar el rei amb to solemne—. Vull emetre un edicte!

El ministre, empassant-se la saliva, es preparà a escoltar l'última bestiesa que se li havia acudit al rei.

—Molt senzill: que ja n'hi ha prou de castanyes, que a partir d'avui s'han acabat. Cal que no en quedi ni un, de castanyer. Ja ho pots anar escrivint. Espavilla! Què fas amb aquesta boca tan oberta?

—Majestat... N'esteu segur? Què farem sense castanyes? —va dir en Pledeseny astorat.

—La mare natura proveirà —va respondre en Roderic molt satisfet del seu argument.

Ben aviat, la notícia es va escampar per la contrada provocant el temor i el desconcert.

—De què viurem? —preguntaven uns.

—Què farem, ara? —demanaven uns altres.

Tothom va quedar consternat. I, tot i que ho van intentar, ni els precés de la seva família, ni les queixes del poble, ni els consells del primer ministre, van servir per fer-li entendre, al rei, la seva mala pensada. Sense remei possible, els soldats reials, obeint les seves ordres, van anar talant tots els castanyers.

Els arbres van desaparèixer en pocs dies i el poble es va sumir en la desesperança. A la que s'acabessin les reserves de castanyes, es veurien enfonsats en la més horrible de les misèries.

De la seva banda, la mare natura, com que estava molt enfadada, es fa fer la sorda i no proveïa res de res.

A palau, en Roderic, havia fet destruir tot el que s'assemblés a una castanya. No les volia veure ni en pintura! El problema era que no havia observat cap millora en la seva dieta. El molt beneït es pensava que traïent les castanyes del mig canviaria el seu menú. Ca barret! Amb prou feines menjava sopa de julivert. Indignat, va fer cridar el seu primer ministre.

—Pledeseny! Què passa amb el meu dinar?

—És el que proveeix la Mare Natura, majestat... —va contestar amb sornegueria el ministre.

El rei va haver de callar. En Roderic, va començar a qüestionar-se si havia fet bé d'acabar amb totes les castanyes. Almenys, abans, menjava. La qüestió va ser que com que estava molt dèbil i escarransit, en poc temps va emmalaltir greument.

El seu metge, en Ratasàvia opinava que el que tenia no era altra cosa que un atac de gana i que el que realment necessitava era un bon plat de castanyes. Però en Roderic no en volia ni sentir a parlar. Res de castanyes!, havia dit. Així que, en Ratasàvia, que no sabia com guarir-lo, va fer avisar els doctors més famosos de les contrades veïnes. Ningú no trobava cap solució per a en Roderic. Va arribar un moment que fins i tot la família del rei es va témer un trist desenllaç.

I quan ja havien perdut tota esperança, va arribar de terres molt llunyanes, en

SERGIO MORA.

Setciències, un metge molt saberut. Després de remirar-lo i examinar-lo de cap a peus i fer-li tota mena de proves, en Setciències, va donar el seu diagnòstic.

—Què té? Què li passa? Per què està malalt? Quan es guarirà? Què podem fer? —preguntava atropelladament la família que encara no entenia com en Roderic havia emmalaltit. Sabien que estava una mica tocat de l'ala, però això no motivava el seu estat ja que sempre havia gaudit de molt bona salut i de molta gana, massa potser.

—Si us plau, doctor, expliqueu-nos què té el nostre rei —va demanar en Pledeseny posant punt i final a tot aquell reuitzell de preguntes.

Estarrufant-se com una gallina quan acaba de pondre un ou, en Setciències va dir:

—Molt senzill, senyors. El vostre rei, no té res més que una *castanyetis anemíae*, és a dir: una greu mancança de castanyes al seu organisme. Massa anys ha estat menjant castanyes com perquè ara, de cop i volta, no en mengi ni una. I, si aquest home no menja ben aviat alguna castanya... morirà!

—Ooooh! Aaaah! Uuuuh! —exclamava la família.

—El que jo deia... —remugava en Ratasàvia.

—Ai, ai, pobre Roderic! Si no en tenim ni una, de castanya! —es planyia en Pledeseny.

Calia fer alguna cosa i sense perdre

temps. En Pledeseny va emetre un edicte demanant al poble que li portessin castanyes al rei. Era un tema delicat. Prou enfadada que estava la gent amb en Roderic com perquè ara els anessin amb romanços. De tota manera, un rei és un rei i en Pledeseny va confiar amb la fidelitat del poble.

La notícia va ressonar per tot el regne, però tothom, seguint l'exemple de la mare natura, feia el sort. Ja n'hi haurien donat de castanyes al rei ja, però de les que piquen.

En Tomàs Eixeritcomunpèsol, però, un noieta que havia crescut sa i fort gràcies a les farinetes de castanyes, es va penedir del monarca i va rumiar la situació. No les tenia totes perquè si el rei havia fet desaparèixer les castanyes del reialme i ell apareixia a palau amb elles... potser el rei li faria tallar el cap. Però com que era un xicot d'empenta i nobles sentiments, es va presentar al palau tot portant un pot amb conserva de castanyes.. Sort que encara n'hi quedava algun de l'última tardor!

A palau, el van rebre amb tots els honors:

—Castanyes! Castanyes per al rei! —cridaven els criats mentre l'acompanyaven a la cambra reial.

La milloria del rei va ser gairebé immediata. Al cap d'una estona d'haver menjat unes bones cullerades ben curulles d'aquella bona confitura de castanyes, els colors van pujar a les galtes d'en Roderic.

Llavors, el primer ministre, aprofità l'avinentesa per parlar amb el monarca:

—Majestat, si em permeteu, jo... us voldria dir...

—No cal que diguis res, Pledeseny —va interrompre en Roderic tot interrompent-lo—. Prou que me n'he adonat que he estat un tros de soca i que no havia de fet tallar mai els castanyers. Faig saber que a partir de demà es tornaran a replantar castanyers per tot el meu reialme! Encara que... trigarem una mica a menjar castanyes.

Tothom va celebrar el bon criteri del rei, però en Pledeseny volia fer una altra demanda:

—Majestat... Mentrestant... no creixin els castanyers, vull dir...

—Tot està rumiat, Pledeseny, no pateixis pas.

Va passar que en Roderic va vendre el seu palau a un rei amic seu que era molt ric. Aquest li va donar moltes monedes d'or que el savi primer ministre es cuidà d'administrar per poder alimentar tot el poble. I, a partir d'aleshores, el rei i la seva família van anar a viure a casa d'en Tomàs Eixeritcomunpèsol.

El rei Roderic es va tornar molt feiner i era el primer en cuidar-se dels boscos.

Va haver de passar molt de temps perquè els castanyers creïessin, és clar. D'això se'n van cuidar els fills, els néts, els besnéts i tots els descendents d'en Roderic.

I des d'aleshores, que tot aquell reialme ha continuat menjant castanyes.